

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis kodas	Fakultetas	Katedra
Lietuvos diplomacija XX amžiuje	Istorija, 05H	Istorijos fak. Naujosios istorijos katedra	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos individualus	2	konsultacijos analitinis rašto darbas	1 2

Iš viso: 5 kreditai

Dalyko anotacija
<p>Svarbiausi diplomatijos principai ir jos ištakos. Rytietiško ar vakarietiško paveldo primatas. Pirmasis pasaulinis karas ir jo padariniai. Baltijos šalių geografinė ir geopolitinė padėtis. Lietuvos valstybės atkūrimo tarptautiniai veiksniai. Tarptautinio pripažinimo problema. Taikos sutartis su Sovietų Rusija. Slaptasis sutarties priedas ir jo vertinimo takoskyros. Lietuvos tarptautinė padėtis ir užsienio politika trečiajame dešimtmetyje. Ūkiniai ryšiai su Vokietija, Anglija, Latvija. Konfliktas su Lenkija. Ženevos protokolas. Lokarno konferencija ir Lietuva. Strateginės partnerystės su Vokietija paieškos. Klaipėdos susigrąžinimas. Baltijos šalių vienybės idėja ir praktika. „Šiaurinė dimensija“ Lietuvos užsienio politikoje. Lietuva ir Tautų Sąjunga. Nepuolimo sutartis su SSRS. M. Sleževičiaus ir A. Voldemaro vyriausybės užsienio politika. Baltijos šalių tarptautinės orientacijos ypatybės. Vokietijos ir SSRS faktorius. Konkordatas su Vatikanu. „Post – Voldemarinis“ laikotarpis Lietuvos užsienio politikoje. S. Lozoraičio „naujasis kursas“. 1938 m. kovo 17 d. ir 1939 m. kovo 22 d. ultimatumai Lietuvai. Klaipėdos praradimas. Lietuvos diplomacija Antrojo pasaulinio karo išvakarėse ir jo pradžioje (1939 m. balandis – 1940 m. birželis). 1939 m. rugpjūčio 23 d. SSRS-Vokietijos sutartis ir Lietuva. Neutralumo politika ir jos vertinimai. SSRS spaudimas Baltijos valstybėms 1939 m. rudenį. Nepuolimo sutarčių pasirašymas ir jų padariniai. Ultimatumas. Nepriklausomybės netektis.</p> <p>Lietuvos egzilinė diplomacija Antrojo pasaulinio karo metais. Lietuvos egzilinė diplomacija 1945-1991 m. Okupacijos nepripažinimo politika ir pripažinimo atvejai. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas 1990 m. kovo 11 d. ir tarptautinio pripažinimo siekimas. SSRS reakcija. 1991 m. rugpjūčio mėn. pučas SSRS ir jo padariniai Lietuvai. Lietuvos įstojimas į Jungtinių Tautų organizaciją. Rusijos kariuomenės išvedimas. Okupacija padarytos žalos atlyginimo problema. Santykių su Rusija pokyčiai. Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse taikos palaikymo misijose. Santykiai su JAV ir jų raida po 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykių. JAV prezidento George Bush vizitas ir jo reikšmė. Derybos su Europos Sąjunga ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO) ir įstojimas į šias organizacijas. Naujų kryptių paieškos Lietuvos užsienio politikoje. Gruzijos suskaldymas ir jo tarptautiniai padariniai.</p>
Pagrindinė literatūra
<ol style="list-style-type: none"> 1. Baltijos valstybių vienybės idėja ir praktika 1918 – 1940 metais. – V., 2008. 2. Latvija otrajā pasaules karā (1939 - 1945). Rīga, 2008. 3. Lietuva 1940-1990 m. (vyr. red. A. Anušauskas). V., 2005. 4. Laurinavičius, Č., Motieka, E., Statkus, N. Baltijos valstybių geopolitikos bruožai. XX amžius. V., 2005. 5. Ilmjärv, M. Silent Submission. Formalion of Foreign Policy of Estonia, Latvia and Lithuania. Stockholm, 2004. 6. Janušauskas L. Likimo vedami: Lietuvos diplomatinės tarnybos egzilyje veikla 1940-1991 m. V., 2003. 7. Kissinger, H. A. Diplomacija. V., 2003. 8. Žalys, V., Eidintas, A. Lithuania in European Politics: The Years of the First Republic, 1918-1940. V., 2003. 9. Žalus V. Lietuvos Diplomacijos istorija (1925 - 1940). V., 2007. 10. Lietuvos diplomacija XX amžiuje. V., 1999. 11. Lietuvos užsienio reikalų ministrai 1918-1940. K., 1999. 12. Laurinavičius Č. Politika ir diplomacija. K., 1997. 13. Kasperavičius A. Didysis X Lietuvos užsienio politikoje: 1926 m. Lietuvos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutarties sudarymo analizė. V., 1996. 14. Hiden J. From War to Peace: Britain, Germany and Baltic States 1918-1921 // Journal of Baltic Studies, 1988, Vol.XIX, No 4. 15. Žepkaitė R. Lietuva ir didžiosios valstybės 1918-1939 m K., 1986. 16. Hovi O. The Baltic Area in British Policy 1918-1920. Helsinki, 1980. 17. Senn A.E. The great Power, Lithuania and Vilna Question. 1920-1928. Leiden, 1966. 18. Historia diplomacji Polskiej 1918-1939. T.4. Warszawa, 1955.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Zenonas Butkus	Dr. (HP)	Prof.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Baltijos valstybių vienybės idėja ir praktika 1918 – 1940 metais. – V., 2008. 2. Lietuvos ginčas su Latvija dėl Šventosios ir Palangos (1918 - 1921) // Ēliija. Sventāja. Šventoji. Paribio ženklai. Klaipėda, 2007. P. 8 – 20. 3. The Impact of the USSR on Lithuanian Domestic Policy and it's International Orientation in the Third Decade of the Twentieth Century // Journal of Baltic Studies. 2007. Vol 38. No 2. P. 215 – 234. 4. Vokietijos ir Sovietų politikos poveikis Baltijos sąjungos kūrimui 1919 – 1920 metais // Lietuvos istorijos studijos. 2007. T. 20. P. 21 – 40. 5. Valstybiniai per versmai Baltijos šalyse (1926 ir 1934 m.) // Lietuvos istorijos studijos. 2006. T. 18. P. 69 – 82. 6. Arējais faktors iekšopolitikā: pretpoliskās un pretbaltiskās politikas kreditori starpkaru Lietuvā// Starptautisko attiecību problemas: Latvija, Baltija, Europa. Rīga, 2005, p. 142-156. 7. Wpływ Związku Sowieckiego na politykę antypolską na Litwie// Klio, Toruń, 2005, nr. 6, p. 101-123. 8. Die Entwicklung der Verfassungen der Baltischen Staaten in der Zwischenkriegszeit// Jahrestagung 2003, Lampertheim, 2004, p. 125-146. 9. Baltijos šalių konstitucijos ir išorės poveikis jų keitimams tarpukaryje// Mūsų konstitucionalizmo raida, Vilnius, 2003, p. 155-174. 10. Klaipėdos prijungimas prie Lietuvos 1923 m.: dokumentiniai liudijimai// Klaipėdos kraštas 1920-1924 m. archyvuose dokumentuose, Acta Historica Universitatis Klaipedensis IX, Klaipėda, 2003, p. 54-71. 11. Diplomatinis Vokietijos ir SSRS bendradarbiavimas. // Seminarai 1999. Vilnius, 2002, p. 181-198. 12. Bendrininkų kėslai (Vokietijos ir SSRS požiūris į Klaipėdos problemą) // Darbai ir Dienos. K., 2000, p. 193-211. 13. Vācijas un PSRS diplomātiskā sandarbība Baltijas valstīs 1920.-1940. gadā // Latvijas vēsture, Jaunie un Jaunākie laiki, 2000, nr. 3 (39), p. 85-96. 14. Attitudes of the Soviet Union and Germany Towards the Question of Vilnius Between the World Wars // Lithuanian Historical Studies, Vilnius, 2000, nr. 5, p. 131-160.

Algirdas Jakubčionis	Dr.	Doc.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakubčionis A., Anušauskas A. ir kiti. Lietuva, 1940-1990: okupuotos Lietuvos istorija: [monografija] Vilnius : Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2007. 2. The Unarmed Anti - soviet Resistance in Lithuania in the 1950's and 1960's. Vilnius, 2007 P. 47. 3. A. Jakubčionis, S. Knezys, A. Streikus. Okupacija ir aneksija. Pirmoji sovietinė okupacija. Vilnius: Margi raštai. 2006. 568 p. 4. Disidents in the Baltic Republics // Baltic Region. Conflicts and Co – operation. – Tallinn, 2004. Euroūlikool. – P. 132 – 134. 5. 40 lietuviškos spaudos draudimo metų // Lietuviškos spaudos kelias, 1864 – 1904. – 2004. – P. 7 – 15. 6. Nuo „Laisvės šauklio iki Laisvės lygos // Lietuvos Laisvės Lyga: nuo „Laisvės šauklio“ iki nepriklausomybės. – 2004. – P. 396 – 401. 7. Vilniaus krašto atgavimas ir Lietuvos nepriklausomybės netekimas // Pilietinis pasipriešinimas Lietuvoje ir Lenkijoje: sąsajos ir ypatumai 1939 – 1956. – 2004. – P. 28 – 32. 8. Odzyskanie Wileńszczyzny i utrata niepodległości Litwy // Opór wobec systemów totalitarnych na wileńszczyźnie w okresie II wojny światowej. – Gdańsk, 2003. – P. 18 – 20. 9. 1972 – ujų Kauno reminiscencijos // Kauno istorijos metraštis. – D. 4. – Kaunas, 2003. – P.49 – 56. 10. Europos parlamento rezoliucijos dvidešimtmečiui skirta mokslinė konferencija // Lietuvos istorijos studijos. – t. 11. – 2003. - P. 96-97. 11. Politika padaryta per užsienio reikalų ministrus // Lietuvos istorijos studijos. – t. 10. – Vilnius, 2002. – P. 83 – 88. 12. Prasmingu pavadinimu // Laisvės šauklys. – 2002. – P. 7 – 21. 13. 1918 – 1922 metų konstitucijos istorinėje perspektyvoje // Mūsų konstitucionalizmo raida. – 2002. – P. 49 – 65.
<p>Patvirtinta Istorijos fakulteto taryboje 2003 m. spalio mėn. 16 d. , protokolo Nr. 3. Atnaujinta 2008 m. rugsėjo 18 d.</p>			
<p>Dekanas prof. dr. Zenonas Butkus</p>			